

SEEEDS
Supporting Engagement in European Elections
and Democratic Societies

ELECTION-WATCH.EU

Co-funded by
the European Union

Podsumowanie wydarzenia wysokiego szczebla w Parlamencie Europejskim z dnia 4 lipca 2023 r.

W dniu 4 lipca 2023 r. w Parlamencie Europejskim (PE) odbyło się wydarzenie wysokiego szczebla zatytułowane "Zapewnienie integralności wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. poprzez zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego". Gospodarzem wydarzenia był poseł do Parlamentu Europejskiego **Domènec Ruiz Devesa**, a otwierającym spotkanie - pierwszy wiceprzewodniczący PE **dr Othmar Karas**. Wydarzenie, część [projektu "Wsparcie zaangażowania w wybory europejskie i społeczeństwa demokratyczne" \(Supporting Engagement in European Elections and Democratic Societies - SEEEDS\)](#), zgromadziło przedstawicieli czterech głównych proeuropejskich grup politycznych w PE (Europejska Partia Ludowa (EPP), Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów (S&D), Grupa Renew Europe oraz Zieloni/Wolne Przymierze Europejskie (EFA)), a także organizacje społeczne, ekspertów w temacie obserwacji wyborów i przedstawicieli instytucji europejskich. Celem spotkania było omówienie kluczowych dla przyszłorocznych wyborów do Parlamentu Europejskiego tematów.

Zgodnie z, wyrażonym podczas dorocznej konferencji Europejskiego Partnerstwa na rzecz Demokracji (EPD), zobowiązaniem wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej ds. wartości i przejrzystości, **Věry Jourové**, wspierania stabilnych wyborów europejskich i docierania do społeczeństwa obywatelskiego w celu "obrony demokracji" - wydarzenie koncentrowało się na wzmocnieniu integralności wyborów europejskich poprzez zbliżenie pomiędzy europejskimi decydentami a społeczeństwem obywatelskim.

Wydarzenie potwierdziło istnienie szerokiego konsensusu między zainteresowanymi stronami co do tego, że w okresie poprzedzającym wybory do PE w 2024 r. mobilizacja wyborców jest niezbędna, a kampania będzie okazją do stworzenia wspólnego programu rzecznictwa, zwiększenia inkluzywności i poruszenia kwestii równości grup niedoreprezentowanych, w tym kobiet, osób z niepełnosprawnościami, mobilnych obywateli UE i mniejszości. Łącznie 60 osób spoza Parlamentu Europejskiego zarejestrowało się na wydarzenie, a 47 uczestników z 17 różnych państw członkowskich UE uczestniczyło w transmisji na żywo. Wideo podsumowujące spotkanie dostępne jest [tutaj](#).

W panelu uczestniczyli:

- Główny prelegent: **Pierwszy Wiceprzewodniczący PE dr Othmar Karas** (EPP, Austria),
- Główny prelegent: **eurodeputowany Domènec Ruiz Devesa** (sprawozdawca Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego (AFCO) ds. reform wyborczych, S&D, Hiszpania),
- **Europoseł Sandro Gozi** (sprawozdawca Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów Parlamentu Europejskiego (IMCO) ds. jawności i targetowania reklam politycznych, Renew Europe, Francja),
- **Eurodeputowany Ignazio Corrao** (Zieloni/EFA, Włochy), oraz
- **Antonella Valmorbida** (sekretarz generalna Europejskiego Stowarzyszenia na rzecz Demokracji Lokalnej (ALDA) i była przewodnicząca EPD).

- Moderator: **Armin Rabitsch**, przewodniczący Election-Watch.EU,
- Wnioski końcowe: **Ken Godfrey**, Dyrektor Zarządzający EPD.

Czterech prelegentów reprezentujących partnerów projektu SEEEDS przedstawiło rekomendacje organizacji społecznych wypracowane na podstawie dyskusji w ramach czterech dotychczasowych webinarium SEEEDS:

- **Michael Lidauer** z Election-Watch.EU - rekomendacje dot. równości i inkluzywności wyborów oraz sposobów wzmocnienia spójności i wyeliminowania luk w zakresie integracji,
- **Fernando Hortal Foronda** z EPD – rekomendacje na temat jawności i sposobów ochrony praw człowieka w reklamie politycznej online,
- **Tatyana Hilscher-Bogusevich** w imieniu Europejskiej Platformy na rzecz Demokratycznych Wyborów (EPDE) w temacie rozliczalności i sposobów poprawy przepisów dotyczących finansowania polityki i kampanii wyborczych oraz,
- **Dennis Wenzl** z Democracy Reporting International (DRI) na temat zagrożeń, możliwości oraz sposobów przeciwdziałania dezinformacji, i ochrony zasad praworządności.

Jeden z dwóch głównych prelegentów, **eurodeputowany Domènec Ruiz Devesa**, nakreślił stan europejskich reform wyborczych i podkreślił trzy wyzwania: po pierwsze, fakt, że charakter wyborów europejskich jest zbyt rozmywany przez uwarunkowania krajowe i zamiast jednych wyborów europejskich de facto ma miejsce 27 wyborów krajowych. Po drugie, brak widoczności europejskich partii politycznych; które zgodnie z traktatami europejskimi powinny być głównymi aktorami w wyborach, ale nie są tak naprawdę widoczne ani w kampanii wyborczej, ani na kartach do głosowania. Po trzecie, zarówno brak

odpowiedniej widoczności, jak i trudności w zrozumieniu przez wyborców procesu *Spitzenkandidaten*¹, ważnej innowacji, która zadziałała w 2014 r., ale w 2019 r już nie. Ponadto, odpowiadając na pytanie jak poprawić uczestnictwo w wyborach i frekwencję, gospodarz spotkania wskazał na zaproponowane przez PE rozwiązania mające na celu utworzenie składającego się z 28 kandydatów ogólnoeuropejskiego okręgu wyborczego, występującego równolegle z istniejącymi krajowymi okręgami wyborczymi. Na szczycie listy w tym okręgu znalazłby się *Spitzenkandidat*, a następnie 27 kandydatów prowadzących spójną kampanię w swoich państwach członkowskich. Dzięki temu europejskie partie polityczne i ich symbole stałyby się widoczne zarówno w kampanii wyborczej i na karcie do głosowania.

Drugi z głównych prelegentów, **Pierwszy Wiceprzewodniczący PE, dr Othmar Karas** podkreślił szanse związane z przyszłorocznymi wyborami europejskimi i przypomniał, że PE, który stanowi serce europejskiej demokracji, jest jedynym bezpośrednio wybieranym wielonarodowym parlamentem na świecie posiadającym kompetencje legislacyjne. Pierwszy Wiceprzewodniczący zaznaczył, że przyszłoroczne głosowanie ma decydujące znaczenie dla kierunku, w jakim UE podąży w ciągu najbliższych pięciu lat. Dr Karas stwierdził, iż ważne jest, aby chronić i wzmacniać liberalną parlamentarną demokrację europejską, zwłaszcza gdy, w niektórych państwach członkowskich UE, dochodzi do łamania prawa, naruszania wartości, utraty zaufania, oraz ograniczenia wolności słowa, a niektóre parlamenty krajowe są uciszane poprzez stosowanie środków nadzwyczajnych. Pierwszy Wiceprzewodniczący podkreślił, że nasze liberalne demokracje nie mogą być brane za pewnik - osiągnięcia jednego pokolenia, nie powinny zostać utracone przez następne. Dlatego, zdaniem dr Karasa, musimy zrobić wszystko, aby te osiągnięcia utrwalić. Ochrona demokracji wymaga, po pierwsze, wspólnego rozumienia czym jest liberalna demokracja parlamentarna, po drugie, woli politycznej do realizacji tego zobowiązania w naszej codziennej pracy, a po trzecie, wsparcia ze strony społeczeństwa obywatelskiego. W tej kwestii, Pierwszy Wiceprzewodniczący zapowiedział inicjatywę opracowania Karty opisującej rolę parlamentów w dobrze-funkcjonujących liberalnych demokracjach, w celu wypracowania jednolitego rozumienia opartego na siedmiu podstawowych zasadach i kluczowych składnikach nowoczesnego parlamentaryzmu. Karta ta powinna zostać przyjęta przez parlamenty narodowe do kwietnia 2024 roku. Ponadto dr Karas podkreślił, że kluczowe jest pogłębienie współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i zachęcanie obywateli do wzięcia udziału w głosowaniu.

Eurodeputowany Sandro Gozi w swoim wystąpieniu skupiał się na przejrzystości i targetowaniu reklamy politycznej oraz podkreślił trzy priorytetowe kwestie. Po pierwsze, rozwój europejskiej demokracji zgodnie z propozycją dotyczącą prawa wyborczego przedstawioną przez gospodarza spotkania, Domèneca Ruiza Devesę; po drugie, mobilizacja wokół procesów demokratycznych w Europie i wyborów do PE, do czego potrzebne będą konkretne narzędzia, w tym dotyczące uregulowania reklamy politycznej w celu zwiększenia transparentności procesów politycznych i demokratycznych. Po trzecie, ochrona naszych demokracji przed atakami. Gozi zauważył, że praca nad wspólnymi regulacjami dla reklamy politycznej jest poniekąd paradoksalna, ponieważ europejskie partie nie mogą prowadzić ponadnarodowych kampanii wyborczych w wyborach europejskich. Propozycja ogólnounijnej listy wyborczej jest jednym z rozwiązań mających na celu pokonanie murów krajowej polityki. Projekt uregulowania reklamy politycznej opiera się na dwóch filarach: z jednej strony mamy pakiet demokratyczny, w tym Europejski Plan Działania na rzecz Demokracji, a z drugiej strony Akt o Usługach Cyfrowych. Projekt regulacji ma na celu zbudowanie prawdziwie cyfrowego jednolitego rynku dla internetowej reklamy politycznej, ale także dla reklamy politycznej offline i wprowadza zasady zapewniające większą jawność w celu ochrony naszych demokracji.

---

¹ *Spitzenkandidaten* (pol. wiodący kandydaci) – proces, w którym każda europejska partia startująca w wyborach do PE wystawia jednego wiodącego kandydat, który, w przypadku zwycięstwa tej partii, zostaje przewodniczącym Komisji Europejskiej.

Europoseł Ignazio Corrao omówił kwestię włączania młodzieży i mobilnych obywateli UE w wybory europejskie. Odpowiadając na pytanie, w jaki sposób uczynić młodych ludzi bohaterami w procesie wyborczym, zaproponował zaangażowanie ich poprzez odpowiednie treści na platformach cyfrowych i w mediach społecznościowych. Europejski deputowany Corrao zachęcał również partie i kandydatów do poruszania w swoich kampaniach europejskich problemów specyficznych dla młodzieży oraz do budowania zaangażowania i poczucia podmiotowości wśród młodych wyborców. Przyznając, że młodzi ludzie byli historycznie niedostatecznie reprezentowani w wyborach, powtórzył, że konieczne jest dostrzeżenie ich ogromnego potencjału i wyjątkowej perspektywy, jaką wnoszą do dyskusji. Ponadto europoseł Corrao podkreślił, że naszym obowiązkiem jest ułatwienie uczestnictwa w wyborach jedenastu milionom mobilnych obywateli UE, którzy powinni mieć możliwość głosowania i kandydowania na tych samych warunkach. Wspominając [raport](#) Boeselagera sprawozdawcy Komisji Spraw Konstytucyjnych PE (AFCO), który został przyjęty w lutym 2023 r., zwrócił uwagę na położony w nim szczególny nacisk na kwestię włączania młodzieży i osób z niepełnosprawnościami w wybory europejskie.

Antonella Valmorbida, sekretarz generalna ALDA, mówiła o potrzebach UE w zakresie stworzenia skuteczniejszej demokracji uczestniczącej i zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne. Podkreśliła, że nie wystarczy zmiana polityki europejskiej na poziomie PE, ale potrzebne są również zmiany w terenie, wśród obywateli. Niezwykle ważne, choć równie trudne, jej zdaniem, jest zadbanie o to, by wybory do PE były szeroko zauważane i doceniane przez wyborców. Wymaga to pracy na poziomie lokalnym, w każdej szkole i samorządzie, aby budować poczucie europejskiej obywatelskości. Demokracja musi być postrzegana holistycznie, gdyż zawiera w sobie wolność prasy, promuje wielopartyjne zaangażowanie, jawność i rozliczalność oraz opiera się na uczciwych wyborach. Sekretarz Valmorbida zaapelowała o ambicję w sposobie myślenia o strategii reformowania europejskich ram wyborczych, tak aby uczynić je bardziej funkcjonalnymi. Podkreśliła, że aby przywrócić zaufanie do spraw politycznych, nie należy obawiać się większego zaangażowania na poziomie społeczności lokalnych.